

Kooperativní učení

Uspořádání výuky vedoucí k efektivnímu rozvoji kompetencí, liší se od tradiční skupinové práce plněním zásad

S tímto způsobem výuky jsme se seznámili díky kurzu Kooperativního učení s Hanou Kasíkovou (1999, 2000)

Možná uspořádání výuky

	Kompetivní = soutěživé	Individualistické	Kooperativní
Cíl	být lepší než druzí	sám dosáhnout cíle (kritérií)	všichni dosáhnout cíle (kritérií)
Vlastní práce	obohacuje mne, ochuzuje tebe	obohacuje mne	obohacuje mě i tebe
Oslava	můj úspěch, tvá prohra	můj úspěch	společný úspěch
Osud	protikladný	individuální	vzájemný
Charakter vztahu	negativní	individuální	pozitivní

Srovnání kooperativního učení s tradiční skupinovou prací

Tradiční skupinová práce (zpravidla)	Kooperativní učení
členové skupiny v podstatě na sobě nezávislí	pozitivní vzájemná závislost
o sociálních dovednostech se neuvažuje, případně se jejich existence předpokládá	sociálním dovednostem se žáci cíleně učí
učitel nechává skupiny pracovat	učitel pozoruje práci skupin a zasahuje
činnost vede učitel, ve skupině žák určený učitelem	vedení sdílené
zodpovědnost jen za sebe	zodpovědnost i za druhé
skupinová zodpovědnost (často zamlžená)	osobní zodpovědnost a viditelnost
(převážně) homogenní skupina	heterogenní skupina
práce bez „zbytečných“ řečí okolo	vkládání diskusí o tom, jak se daří spolupracovat a proč (skupinové reflexe)

Základní znaky kooperativního učení

1. Interakce tváří tvář

Členové skupiny jsou blízko sebe a komunikují spolu způsobem podporujícím jejich učení

2. Pozitivní vzájemná závislost

Všichni členové skupiny jsou spolu spojeni. Aby uspěla celá skupina, musí jednotlivě uspět každý její člen.

3. Individuální skládání účtů

Každý člen skupiny prokáže splnění úkolu.

4. Sociální dovednosti

Interakční dovednosti (povzbuzování, naslouchání, dodržování pořadí ...), které pomáhají skupině efektivně fungovat, jsou cíleně nacvičovány a jejich úroveň je vyhodnocována.

5. Reflexe

Členové skupiny hodnotí své úsilí a zdokonalení při plnění cílů a zároveň i to, jak se jim dařilo společně pracovat.